

תורה אור • מגילת אסתר • מאמר 11

ביאור על הנ"ל

ביאור הנאמר לעיל

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/torah-ohr/megillas-esther/11](https://likuteitorah.com/he/torah-ohr/megillas-esther/11)

1 ביאור על הנ"ל

ביאור על האמור לעיל.

2 הנה ענין קיים אברהם אבינו ע"ה [עליו השלום] כל התורה עד שלא ניתנה היינו שהמשיך אור מבחי

סוכ"ע שזהו קוטב ויסוד העיקר שבכל התורה ומצות שהוא להמשיך גלוי האור הסוכ"ע.

והנה, משמעות הדבר שאברהם אבינו עליו השלום קיים את כל התורה לפני שניתנה היא, שהמשיך אור מבחינת סובב כל עלמין, שהוא הציר והיסוד העיקרי של כל התורה והמצוות: להמשיך גילוי של סובב כל עלמין.

וכמבואר בדוכתי טובא. (עמ"ש בפסוק וזאת המצוה בפר' [בפרשת] ואתחנן ובפסוק את שבתותי תשמרו) ולכך היה עבודתו בבחי' הלוח ונסוע שהוא רצוא ושוב.

כפי שמבואר במקומות רבים. (ראו מה שנכתב על הפסוק "וזאת המצוה" בפרשת ואתחנן, ועל הפסוק "את שבתותי תשמרו"). לכן הייתה עבודתו בבחינת "הלוח ונסוע", כלומר רצוא ושוב.

כי ההמשכה מבחי' זו שלמעלה מההשתלשלות א"א שיהיה נמשך כ"א בדרך רצוא ושוב. ולכן גם עבודת האהבה דאברהם שנמשך מבחי' התבוננות דסוכ"ע היה

שכן המשכה מבחינה זו, שלמעלה מההשתלשלות, אינה יכולה להימשך אלא בדרך של רצוא ושוב. לכן גם עבודת האהבה של אברהם, שנבעה מהתבוננות בסובב כל עלמין, הייתה

ע"ד רצוא ושוב שאין כח בנפש להכיל את אור האהבה זו כי אם בבחי' רצוא ושוב (ועמ"ש ע"פ טוב לחסות ויש התבוננות שהיא כו' והלב קטן מהכיל כו' ע"ש).

בדרך של רצוא ושוב, שכן אין בנפש כוח להכיל את אור האהבה הזאת אלא בדרך של רצוא ושוב. (וראו מה שנכתב על הפסוק "טוב לחסות": יש התבוננות שהיא כו', והלב קטן מלהכיל כו'; ראו שם.)

אך להבין מה שלפעמים נחשב לו לגרעון מה שלא זכה לתורה ומצות שניתן בסיני. זה יובן בביאור ענין פ"י נעשה ונשמע.

אך כדי להבין מדוע נחשב לו לעיתים לחיסרון שלא זכה לתורה ולמצוות שניתנו בסיני, יש לבאר את משמעות "נעשה ונשמע".

והוא כי נעשה פי הכלים ע"ד רמ"ח פקודין אינון רמ"ח אברין דמלכא שהן בחי' כלים לגלוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה כמו שהאבר הוא כלי לחיות הנמשך מן הנפש.

והעניין הוא ש"נעשה" פירושו הכלים, על דרך מאמר חז"ל: "רמ"ח פקודין אינון רמ"ח אברין דמלכא". הם בחינת כלים לגלוי אור אין סוף ברוך הוא, כשם שאיבר הוא כלי לחיות הנמשכת מן הנפש.

3 ופי' נשמע הוא האור שנמשך לתוך הכלי ע"י קיום מצוה זו. ומה שהקדימו נעשה לנשמע

ו"נשמע" פירושו האור שנמשך אל תוך הכלי באמצעות קיום מצווה זו. והסיבה לכך שהקדימו "נעשה" ל"נשמע"

היינו לפי שהמצות שהם הכלים הם הגורמים שיבואו האורות וימשכו ויתפשטו בהכלים ואם לא הכלים לא היו האורות נמשכים כלל.

היא שהמצוות, שהן הכלים, הן הגורמות לאורות לבוא, להימשך ולהתפשט בתוך הכלים; ולולא הכלים, האורות לא היו נמשכים כלל.

ויוכן זה ע"פ שני דרכים. הא' ע"פ מ"ש כי הוי' אלקיך אש אוכלה הוא. כי

אפשר להבין זאת בשתי דרכים. הראשונה היא על פי הכתוב: "כי הוי' אלקיך אש אוכלה הוא". שכן,

הנה יש ד' יסודות ארמ"ע [אש רוח מים עפר] ויסוד האש הוא למעלה מרוח מים עפר כי הוא תחת גלגל הירח. ויש חקירה בין החוקרים במהותו.

הנה, יש ארבעה יסודות: אש, רוח, מים ועפר, ויסוד האש נמצא למעלה מן הרוח, המים והעפר, שכן הוא נמצא [ישירות] מתחת לגלגל הירח. ויש מחלוקת בין הפילוסופים בנוגע למהותו.

4 והנה הקושיא מפני מה יש חשך בלילה. והתירוץ הוא שאור ואש הנאחז בפתילה ועצים זהו הארה והשפעה מיסוד האש.

כעת נשאלת השאלה: מדוע יש חושך בלילה? התשובה היא שהאור והאש האוחזים בפתילה ובעצים הם הארה והמשכה מיסוד האש.

אבל יסוד האש עצמו הוא המקור של האור והאש אינו כלל ע"ד מהות האש שבפתילה ורק אש שבפתילה הוא הארה והמשכה ממנו.

אבל יסוד האש עצמו הוא מקור האור והאש, ואין הוא דומה כלל במהותו לאש שבפתילה; רק האש שבפתילה היא הארה והמשכה ממנו.

5 ולכן מיסוד האש עצמו אינו נמשך כלל אור והארה כ"א אחר שנמשך האש בפתיחה אז הוא מאיר.

לכן, מעצם יסוד האש לא נמשכים כלל אור או הארה; רק לאחר שהאש נאחזת בפתיחה היא מאירה.

אמנם אנו רואים מי הוא הגורם שימשך האש ממקורו האש היסודי זהו הפתיחה והעצים שהן

אולם אנו רואים מה גורם לאש להימשך ממקורה, אש היסוד: הפתיחה והעצים, שהם

הכלים שבהן נאחז האור ואז נמשך ומאיר ומתגלה למטה משא"כ בהעדר הפתיחה מסתלק האש למקורו האש היסודי מהגילוי אל ההעלם ונעשה חשך למטה.

הכלים שבהם נאחז האור, ואז הוא נמשך למטה, מאיר ומתגלה; ואילו בהיעדר הפתיחה, האש מסתלקת למקורה, אש היסוד, מן הגילוי אל ההעלם, ולמטה נעשה חושך.

6 והנמשל יובן למעלה שיש אור וכלי בע"ס [בעשר ספירות]. האור הוא גילוי והמשכה מהמאציל העליון ב"ה

והכלי הוא בחי' ע"ס [עשר ספירות] חו"ב [חכמה ובינה] חג"ת [חסד גבורה תפארת] כו' שהן בחי' כלים שבהן נמשך ונאחז האור מאין סוף ברוך הוא.

ההקבלה [שבמשל] תובן למעלה: בספירות יש אור וכלי. האור הוא גילוי והמשכה מן המאציל העליון, ברוך הוא, והכלי הוא בחינת עשר הספירות — חכמה ובינה, חסד, גבורה ותפארת וכו' — שהן בחינת כלים, שבהם נמשך ונאחז האור מאין סוף, ברוך הוא.

והנה מעשה המצות שנקר' [שנקרא / שנקראת / שנקראות] רמ"ח אברין זהו היותן בחי' כלים דעשר ספירות כנודע וע"כ על ידי קיום המעשה שהוא עשיית רבוי הכלים היינו טפ"ט [ט' פעמים ט'] עולה פ"א.

והנה מעשה המצוות, הנקראות "רמ"ח איברים", הוא משום שהן בחינת הכלים של עשר הספירות, כידוע. לכן, על ידי קיום המעשים, שהוא יצירת ריבוי כלים, כלומר: תשע כפול תשע עולה שמונים ואחת,

7 ובכל אחד יש ראש תוך סוף עולה רמ"ג וה"ח [וה' חסדים] המגדילין נמצא זהו בחי' רבוי הכלים שכל

ספירה כלולה מ"ט ומג' בחי' ראש תוך סוף

ובכל אחד מהם יש ראש, תוך וסוף, ובסך הכול 243, וכן חמשת החסדים המביאים אותם לידי גדילה. נמצא שזו ריבוי הכלים: כל ספירה כלולה מתשע, וכל אחת מהן משלוש בחינות — ראש, תוך וסוף,

וגם הגדלתן ע"י ה"ח [ה' חסדים] והוא תקון והגדלת אברים וכלים דז"א כמ"ש בכהאריז"ל [בכתבי האריז"ל] בדרוש עבד יניקה מוחין.

וגם הגדלתם נעשית באמצעות חמשת החסדים. זהו תיקון והגדלת האיברים והכלים של ז"א, כפי שכתוב בכתבי האריז"ל בדרוש על עיבור, יניקה ומוחין.

8 וזהו פ"י נעשה והיינו שע"י הצדקה וג"ח [וגמילות חסדים] מתקנים ועושים בחי' חסד דרועא ימינא דז"א כו'. וכן בכל המצות מתקנים בחי' כלי פ'.

וזהו פירוש "נעשה": באמצעות צדקה וגמילות חסדים מתקנים ויוצרים את בחינת חסד, "הזרוע הימנית" של ז"א, וכו'. וכך גם בכל המצוות: מתקנים את בחינת הכלי המסוים.

ועי"ז דוקא ונשמע שימושכו האורות בכלים והיינו תוספת אור וגלוי מא"ס ב"ה מחמת רבוי הכלים שבהן יומשך ויתאחז האור. משא"כ בהעדר הכלי מסתלק האור למקורו ושרשו במאציל העליון ב"ה.

ודווקא על ידי כך [מגיעים] ל"יונשמע": האורות נמשכים אל הכלים, כלומר, יש תוספת אור וגלוי מאין סוף ברוך הוא, בזכות ריבוי הכלים שבהם האור נמשך ונאחז. לעומת זאת, בהיעדר כלי, האור מסתלק למקורו ולשרשו, במאציל העליון ברוך הוא.

וזהו כי הוי' אלקיך אש אוכלה הוא כמשל האש שבהעדר הפתילה מסתלק האש לשרשו (ועמ"ש ע"פ הזהר בפ"י [כפרשת] בלק ע"פ שחורה אני כו').

וזהו [פירוש] "כי הוי' אלקיך אש אוכלה הוא", בדומה לאש, שבהיעדר פתילה היא מסתלקת לשרשה. (ועיינו במה שנכתב על הזוהר בפרשת בלק, על הפסוק "שחורה אני" וכו').

ולכן אמרו"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ולא עם הארץ חסיד. פ"י כי חסיד היינו בחי' מדת האהבה שנק' חסד.

לכן אמרו חז"ל: "ולא עם הארץ חסיד". פירוש הדבר הוא שחסיד הוא מי שמידתו היא אהבה, הנקראת חסד.

והנה ואהבת הוא בגימטריא ב"פ [ב' פעמים] אור. וכל אור אינו מאיר ונמשך כ"א כשיש לו כלי במה שיתאחז דוקא

והנה, "ואהבת" עולה בגימטריה פעמיים אור. שום אור אינו מאיר או נמשך אלא כאשר יש לו כלי שבו הוא יכול להיאחז דווקא;

לכן להיות בחי' אורות האהבה מתגלים בנפש הוא דוקא ע"י כלים שהן הן התורה ומצות וממילא מובן דעם הארץ שאינו בתורה ומצות א"א לו כלל להיות נמשך בו אור האהבה.

לכן, כדי שאורות האהבה יתגלו בנפש, הדבר נעשה דווקא באמצעות כלים, והם התורה והמצוות. ומובן מאליו שעם הארץ, שאינו עוסק בתורה ובמצוות, אינו יכול כלל שהאור של האהבה יימשך לתוכו.

וזהו שהקדימו נעשה לנשמע וזהו שכתוב (מלכים ב' ס"ד ד') אין עוד כלי ויעמוד השמן. ואילו היו עוד כלים היה עוד רבוי המשכת האורות כו' והוא מטעם הנ"ל.

וזהו הטעם לכך שהקדימו "נעשה" ל"נשמע". וזהו שכתוב (מלכים ב', פרק ד'): "אין עוד כלי, ויעמוד השמן". אילו היו עוד כלים, הייתה נמשכת כמות גדולה עוד יותר של אורות וכו', וזאת מהטעם שהוזכר לעיל.

והדרך השני בפ"י שהקדימו נעשה לנשמע ולא עם הארץ חסיד הוא מפני שהכלים שרשם גבוהים מן האורות ולכך הוא שבהם ועל ידם נמשך ומתגלה האור.

והדרך השנייה להסביר מדוע הקדימו "נעשה" ל"נשמע", ומדוע "ולא עם הארץ חסיד", היא ששורש הכלים גבוה משורש האורות. לכן האור נמשך ומתגלה בתוך הכלים ובאמצעותם.

9 והוא כנודע מענין שבירת הכלים דתהו ורפ"ח נצוצין שהם גבוהים יותר מעולם התקון. ולכן האדם ניזון ומקבל חיות מדצ"ח [מדומם צומח חי] אף שהם למטה ממנו במדרג' [במדרגה / במדרגת] אלא משום ששרשם מעולם התהו

וכידוע מעניין שבירת הכלים דתהו ורפ"ח ניצוצין, שהם נעלים מעולם התיקון. לכן האדם ניזון ומקבל חיות מן הדומם, הצומח והחי, אף שהם למטה ממנו במדרגה; [וזאת] משום ששורשם מעולם התהו,

ולכן נפלו למטה יותר עד"מ אכן הנופלת מן החומה שכל שתפול מן הגובה ביותר אזי תפול למטה בריחוק יותר.

ולכן נפלו למטה יותר, בדרך משל, כאבן הנופלת מן החומה: ככל שהיא נופלת מגובה רב יותר, כך היא מגיעה למקום נמוך ורחוק יותר.

10 והנה כל המצות מעשיות נעשים הכל בדברים שנפלו בשב"ח [בשבירת הכלים] כמו תרומות ומעשרות בצומח כו'. קרבנות בחי כו'. וגם התפלה והתלמוד תורה הרי הדיבור הוא גשמי וגם נלקח מחיות שאכל וניזון כו'.

והנה, כל המצוות המעשיות נעשות בדברים שנפלו בשבירת הכלים, כגון תרומות ומעשרות מן הצומח וכו', וקרבנות מן החי וכו'. גם התפילה ולימוד התורה נעשים באמצעות הדיבור, שהוא גשמי, וגם ניזון מהחיות של המאכל שאדם אכל וכו'.

לכן כ"ז [כל זה] הוא תקון הכלים שנשברו ורפ"ח נצוצין הנ"ל להיות נכלל ברמ"ח אברין דמלכא שהוא בחי ז"א שהוא מעולם התקון ועי"ז נמשך האורות בז"א כו'

לכן, כל זה הוא תיקון הכלים שנשברו ורפ"ח הניצוצות הנזכרים לעיל, כדי שייכללו ברמ"ח איברי המלך, שהם בחינת ז"א, השייך לעולם התיקון; ועל ידי כך נמשכים האורות בז"א וכו'.

והאורות הם מעולם התקון וא"כ שרש הכלים שהן מעולם התהו הרי הם גבוהים בשרשם מהאור רק שירדו להיות כלים

האורות הם מעולם התיקון. אם כן, שורש הכלים, שהם מעולם התהו, גבוה משורש האור; אלא שהם ירדו כדי להיות כלים.

לכן מ"מ בהם ועל ידם דוקא נמשך האור וכמו שהמאכל מחיה את האדם כו' מצד שבשרשו הוא נלקח ממקום גבוה יותר.

לכן, אף על פי כן, דווקא בהם ועל ידם נמשך האור, כמו שהמאכל מחיה את האדם וכו', מפני ששורשו נלקח ממקום גבוה יותר.

(ועמ"ש ע"פ ראשי המטות ג"כ מזה וע"פ כי ביום הזה יכפר) והנה אברהם שקיים כל התורה היינו שהמשיך האור הנמשך ע"י המצות המשיך זה ע"י עבודתו ברצוא ושוב כו'

(ועיינו גם במה שנכתב על הפסוק "ראשי המטות", וכן על הפסוק "כי ביום הזה יכפר"). והנה, אברהם שקיים את כל התורה, כלומר, המשיך את האור הנמשך באמצעות המצוות, המשיך אור זה בעבודתו ברצוא ושוב וכו';

אך הכלים הנעשים ע"י עשיית המצות בפועל ממש זה ודאי לא היה יכול לקיים כיון שעדיין לא ניתנה תורה כלל במעשה כו'

אבל את הכלים הנעשים על ידי קיום המצוות בפועל ממש, ודאי שלא יכול היה לקיים, שהרי התורה עדיין לא ניתנה כלל באופן של מעשה וכו'.

וכיון שבשרש התקון הכלים גבוה יותר ע"י קיום התומ"צ [התורה ומצות] בפו"מ [בפועל ממש] זהו גבוה יותר ממה שקיים אברהם כו' (ועמ"ש בד"ה משה ידבר):

ומכיון ששורש תיקון הכלים גבוה יותר, הרי שעל ידי קיום התורה והמצוות בפועל ממש מגיעים למדרגה גבוהה יותר מזו שאלה הגיע אברהם וכו'. (ועיינו כמה שנכתב בד"ה "משה ידבר").

11 והנה על ענין המשכה זו נאמר במתן תורה כי תרכב על סוסך כו'. סוס בגימטריא ב"פ [ב' פעמים] ס"ג [שם ס"ג].

והנה, על המשכה זו נאמר במתן תורה: "כי תרכב על סוסך" וכו'. "סוס" בגימטריה עולה פעמיים ס"ג.

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] גבי סוס שרוחו גסה עליו. והוא ב' בחינות מלמטה למעלה ומלמעלה למטה. ופירוש מלמטה למעלה הוא כענין עליית העולמות בשבת כי וכפי שאמרו רבותינו ז"ל על הסוס, שרוחו גסה עליו. ויש כאן שתי בחינות: מלמטה למעלה ומלמעלה למטה. פירוש "מלמטה למעלה" הוא בדומה לעליית העולמות בשבת, כי

הנה בחול הוא ירידת כלים דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] דאצילות בזו"נ [בזעיר אנפין ונוקבא] דבי"ע כדי ללקט ניצוצים ולברר בירורים כל ששת ימי המעשה.

הנה, בימות החול יורדים הכלים של ז"א ונוקבא דאצילות אל ז"א ונוקבא דבי"ע, כדי ללקט ניצוצות ולברר בירורים במשך כל ששת ימי המעשה.

12 ועי"ז בשבת הוא עליית זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] שעליה זו היא ע"י בירור ניצוצים הנ"ל ששרשם גבוה מז"א שהוא בחי' שם מ"ה [שם מ"ה]

וכך, באמצעות זאת, בשבת מתרחשת עליית ז"א, המדות, ונוקבא, המלכות. עלייה זו נעשית באמצעות בירור הניצוצות שהוזכרו לעיל, ששרשם גבוה מז"א, שהוא בחינת שם מ"ה (45);

כי הם נפלו בשבירה מז"ת [מז' תחתונות] דס"ג [דשם ס"ג] ונפלו בשם ב"ן [שם ב"ן] וכשמתבררים עולים לשרשם בס"ג [בשם ס"ג] שהוא למעלה משם מ"ה [שם מ"ה]

שהרי הם נפלו בשבירה משבע הספירות התחתונות של ס"ג (63), ונפלו בשם ב"ן (52); וכשהם מתבררים, הם עולים לשרשם בס"ג, שהוא למעלה משם מ"ה.

ולכן לעיל [לעיתיד לבוא] כשיושלם כל הבירורים תהיה המלי שהיא שם ב"ן [שם ב"ן] עטרת בעלה שם מ"ה
[שם מ"ה] ע"י שתעלה בבחינת ס"ג [שם ס"ג].

ולכן לעיתיד לבוא, כאשר יושלמו כל הבירורים, תהיה המלכות, שהיא שם ב"ן, "עטרת בעלה", שם מ"ה, בכך
שתעלה לבחינת ס"ג.

13 וזהו לעיל [לעיתיד לבוא] ליום שכולו שבת. ואמנם מעין זה יש בכל שבת שע"י בירור ניצוצים הנ"ל דשם
ב"ן [שם ב"ן] בששת ימי המעשה נעשה עלייה גדולה בשבת לבחי' ס"ג [שם ס"ג].

וזהו [הפירוש של] זמן העתיד לבוא, "יום שכולו שבת". אולם מעין זה קיים בכל שבת: באמצעות בירור הניצוצות
של שם ב"ן שהוזכרו לעיל, בששת ימי המעשה, מתרחשת בשבת עלייה גדולה לבחינת ס"ג.

והוא כענין העלייה להיות גילוי אורות דתהו שהיו גדולים מאורות דתקון כו'
וזה דומה לעלייה [שמביאה] לגילוי אורות התהו, שהיו גדולים מאורות התיקון וכו'.

(דאף שמבואר לעיל שבתקון נעשה רבוי האורות ע"י רבוי הכלים היינו רבוי דוקא אבל מהות עצם
האור היה בתהו יותר שלכך לא הכילום הכלים מגודל תוקף גדולת האור כו')

(אף שלעיל הוסבר שבתיקון התרכו האורות באמצעות ריבוי הכלים, הכוונה היא לריבוי דווקא; אך עצם מהותו של
האור הייתה גדולה יותר בתהו, ולכן הכלים לא יכלו להכיל את האורות, בשל עוצמתו וגודלו הרב של האור וכו').

וזהו בחי' הסוס שמוליך למעלה האדם זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] מלמטה למעלה למקום שלא יוכלו לעלות
בעצמן היינו למעלה משם מ"ה [שם מ"ה] דז"א.

וזהו בחינת הסוס, הנושא את הרוכב — ז"א ונוקבא — מלמטה למעלה, אל מקום שאינם יכולים לעלות אליו
בכוחות עצמם, כלומר למעלה משם מ"ה של ז"א.

והוא בס"ג [בשם ס"ג] דבינה. ולכן נק' בינה בזוהר עלמא דחירות ונק' יובלא עלאה וקראתם דרור מפני
שהוא בחי' גבוה מאד שאין לחיצונים יניקה שם כלל

וזהו ס"ג שבבינה. לכן הבינה נקראת בזוהר "עולם החירות", ונקראת "יובל העליון", ועליה נאמר "וקראתם דרור",
מפני שזו בחינה גבוהה מאוד, שאין לחיצונים יניקה ממנה כלל.

(שיניקתן רק מזו"נ [מזעיר אנפין ונוקבא] שהם ז' מדות שהיה בהן שבה"כ [שבירת הכלים] משא"כ בג"ר [בג' ראשונות] כו'. ומש"ל [ומה שכתוב לעיל] שבס"ג [שבשם ס"ג] היה השבירה היינו בז"ת [בז' תחתונות] שהם המדות שרש זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] כו'. משא"כ בבינה שהיא ג"ר [ג' ראשונות] כו')
 (שהרי יניקתם היא רק מז"א ונוקבא, שהם שבע המדות שבהן הייתה שבירת הכלים, ולא משלוש הראשונות וכו'. ומה שנכתב לעיל שהשבירה הייתה בס"ג, הכוונה היא לשבע התחתונות, שהן המדות, שורש ז"א ונוקבא וכו'; אך לא לבינה, שהיא משלוש הראשונות וכו').

וענין מלמעלה למטה היינו שזה גופא להיות בירור והתהפכות המדות הוא ע"י המשכה מבינה שהוא בחי' ס"ג [שם ס"ג].

ופירוש "מלמעלה למטה" הוא שעצם בירור המדות והפיכתן נעשים באמצעות המשכה מבינה, שהיא בחינת ס"ג.

וכמו ספירת העומר שהוא בירור ז' מדות דנה"ב [דנפש הבהמית] הוא דוקא ע"י שממשיכים מקיפים דאימא שע"ז נאמר וספרתם לכם ממחרת השבת כו'. שהבינה נק' מחרת השבת כמ"ש במ"א.

וכמו בספירת העומר, שהיא בירור שבע המדות של הנפש הבהמית, בירור זה נעשה דווקא באמצעות המשכת המקיפים של אימא, שעל כך נאמר "וספרתם לכם ממחרת השבת" וכו'; שכן הבינה נקראת "מחרת השבת", כפי שמוסבר במקום אחר.

14 וזהו ענין תבא אמו דוקא ותקנח כו'. וכן יוה"כ [יום הכפורים] מחילת עונות נושא עון ע"י תבא אמו כו' וזהו פירוש "תבוא אמו" דווקא, "ותקנח" וכו'. וכך גם ביום הכיפורים, מחילת העוונות ו"נושא עון", הן באמצעות "תבוא אמו" וכו'.

גם כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער החשמל פ"א כפי כניסת הכלים דתבונה מבפנים כן בחי' האור שלה מלוכש מבחוץ כו'.

וכן כתוב בעץ חיים, שער החשמל, פרק א: כפי כניסת הכלים של תבונה מבפנים, כך בחינת האור שלה מתלבשת מבחוץ וכו'.

15 וע"ש שכל זה התקון הוא כדי לדחות החיצונים מזו"נ [מזעיר אנפין ונוקבא] שהוא דוקא ע"י המשכת אור הבינה מבפנים ומבחוץ כו'

ועיינן שם, שכל התיקון הזה נועד לדחות את החיצונים מז"א ומנוקבא, והדבר נעשה דווקא על ידי המשכת אור הבינה מבפנים ומבחוץ וכו'.

והוא ענין לבוש החשמל דבינה שמלביש לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא] בשביל שלא יינקו מהן החיצונים הרי כל זה על ידי הבינה.

וזהו עניין לבוש החשמל של הבינה, המלביש את ז"א ואת נוקבא כדי שהחיצונים לא יינקו מהם. נמצא שכל זה נעשה על ידי הבינה.

16 ומזה יובן ענין סוס שמלמעלה למטה היינו שנמשך אפי" [אפילו] למטה במקום הקליפות לברר ולהפך המדות לפי שהוא דוקא יכול לדחות החיצונים כו'

מכאן יובן עניינו של ה"סוס" מלמעלה למטה: הוא נמשך אפילו למטה, אל מקום הקליפות, כדי לברר ולהפוך את המדות, משום שרק הוא מסוגל לדחות את החיצונים וכו';

משא"כ המדות עצמן אין להם כח לירד כ"כ [כל כך] כי מהם יוכלו החיצונים לינק אם לא ע"י סוס שהוא המשכה דבינה המוליכה כ"כ [כל כך] למטה.

אבל המדות עצמן אינן מסוגלות לרדת כל כך, שכן החיצונים עלולים לינוק מהן, אלא באמצעות ה"סוס", שהוא המשכת הבינה המוליכה אותן כל כך למטה.

ויובן זה עד"מ שאנו רואים ההפרש בין השכל למדות שהשכל יש בכחו לסבול דבר שהוא שונא בתכלי" [בתכלית] ולהיות מעיין ומתבונן בו כמו שמתבונן בדבר האהוב אצלו. ויוכל לציירו בדמיון מחשבתו אע"פ [אף על פי] שישנא אותו בתכלית.

הדבר יובן באמצעות משל: אנו רואים את ההבדל בין השכל למדות. בכוחו של השכל לשאת דבר שאדם שונא בתכלית, ולעיין בו ולהתבונן בו כפי שהוא מתבונן בדבר שהוא אוהב. הוא יכול לצייר אותו בדמיונו ובמחשבתו, אף שהוא שונא אותו בתכלית.

17 והנה ההתבוננות באיזו דבר הוא המשכה מהשכל והתבונה לאותו הדבר שהשכל מקיף אותו הדבר ואותו הדבר מוקף בשכלו

והנה, התבוננות בדבר היא המשכה מן השכל והתבונה אל אותו הדבר: השכל מקיף את הדבר, והדבר מוקף בשכלו של האדם.

ומחשבתו וא"כ כשחושב ומתבונן בדבר השנאוי הרי אותו הדבר ג"כ מוקף בשכלו וא"כ נמשך הכלי להיות מקיף לדבר ההוא.

ומחשבתו. ואם כן, כאשר אדם חושב ומתבונן בדבר השנאוי עליו, גם אותו הדבר מוקף בשכלו; ונמצא שהכלי נמשך להיות מקיף את אותו הדבר.

נמצא השכל והמחשבה יכולים לירד כ"כ [כל כך] למטה אף גם בדבר שרחוק מאד ממנו עד ששונא אותו ועכ"ז [ועם כל זה] יקיפנו במחשבתו ויתבונן בו. משא"כ בהמדות שאין מדת האהבה יכולה להתפשט בדבר שהוא שונא.

נמצא שהשכל והמחשבה יכולים לרדת נמוך כל כך, עד לדבר שרחוק מאוד מן האדם, עד שהוא שונא אותו; ואף על פי כן, הוא מקיף אותו במחשבתו ומתבונן בו. לא כך הן המדות: מדת האהבה אינה יכולה להתפשט אל דבר שהאדם שונא.

18 וזהו לפי שהמדות הם המשכה בבחי' פנימיות אבל השכל הוא מקיף לכך יכול לירד גם למטה. הסיבה לכך היא שהמדות נמשכות בבחינת פנימיות, ואילו השכל הוא בבחינת מקיף; לכן הוא יכול לרדת גם למטה. וכך יובן למעלה דדוקא מבחי' בינה יוכל לימשך גם למטה אפילו במקום הקליפות שהרי הקב"ה יודע גם מעשה הרשעים ומתבונן בהם כמו במעשה הצדיקים משא"כ מדת האהבה לא תתפשט ותומשך במקום הרשע כו'.

וכך יובן למעלה: דווקא מבחינת בינה אפשר להמשיך אור גם למטה, אפילו למקום הקליפות. שהרי הקדוש ברוך הוא יודע גם את מעשי הרשעים ומתבונן בהם כפי שהוא מתבונן במעשי הצדיקים; ואילו מדת האהבה אינה מתפשטת ונמשכת למקום הרשעים וכו'.

(ויובן זה עוד ע"פ מ"ש בענין חטא עה"ד [עץ הדעת] דכתיב הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע וע"י ידיעה זו שידע את עה"ד [עץ הדעת] טוב ורע שהן היכלות דנוגה נתפתה ונמשך אחריהן (עניין זה יובן גם לפי המבואר בעניין חטא עץ הדעת, שעליו נאמר: "הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע"). משום שידע את עץ הדעת טוב ורע, שהם היכלות נוגה, הוא התפתה ונמשך אחריהם.

וזהו מפני שידיעתו הוא בחי' פנימי כי הדעת מקור השש' [הששה] מדות ע"כ ע"י ידיעה וקירוב זה שנתקרב להן נמשך אחריהן כו'.

וזה מפני שידיעתו הייתה בבחינת פנימיות, שהרי דעת היא מקור שש המדות; לכן, באמצעות ידיעה וקירוב זה, מכיוון שהתקרב אליהם, הוא נמשך אחריהם וכו'.

משא"כ בחי' דעה עליונה שהיא בחינת מקיף על הדבר ע"כ הגם שדע' [שדעת] זו יודעת הרע היטב לא נמשך מזה יניקה כו' וז"ש [וזהו שכתוב] הן האדם היה כאחד ממנו לדעת כו' הוא בכ"ף הדמיון שידיעתו הוא בבחי' פנימית והתפעלות משא"כ דעה העליונה כו' וע"ש)

אבל לא כך היא בחינת הדעה העליונה, שהיא בבחינת מקיף ביחס לדבר. לכן, אף שדעה זו מכירה היטב את הרע, לא נמשכת ממנו יניקה וכו'. וזהו שנאמר: "הן האדם היה כאחד ממנו לדעת" וכו' — "כאחד" הוא בכ"ף הדמיון, שכן ידיעתו הייתה בבחינת פנימיות והתעוררות רגשית, שלא כמו הדעה העליונה וכו'. ועיינו שם.)

והנה ע"י ירידת והמשכת בחי' סוס מלמעלה למטה לירד ולברר המדות ואתהפכא חשוכא לנהורא בששת ימי המעשה

והנה, באמצעות ירידת והמשכת בחינת ה"סוס" מלמעלה למטה, כדי לרדת ולברר את המדות ולהפוך חושך לאור בששת ימי המעשה,

והוא ענין מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה עי"ז לפי ערך נעשה אח"כ העליה מלמטה למעלה בשבת כו'.

וזהו ענין "מחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה"; באמצעות כך, ובהתאם לכך, מתרחשת אחר כך העלייה מלמטה למעלה בשבת וכו'.

19 וז"ש [וזהו שכתוב] והאם רובצת על האפרוחים כו' שלח תשלח את האם כו'. פי' והאם רובצת זהו הירידה מלמעלה למטה אם רחץ כו' א"ת [אל תקרי] אם

וזהו [פירוש] הכתוב: "והאם רובצת על האפרוחים" וכו', "שלח תשלח את האם" וכו'. כלומר, "והאם רובצת" היא הירידה מלמעלה למטה, [כמו] "אם רחץ" וכו'; אל תקרי "אם"

אלא א"ת ועי"ז העלייה מלמטה למעלה [למעלה / למעלת] שלח תשלח את האם כו'. ועי"ז אח"כ ואת הבנים תקח לך הן תומ"צ [תורה ומצות] להיות הגילוי למטה כמו למעלה.

אלא "אם". ועל ידי כך באה העלייה מלמטה למעלה: "שלח תשלח את האם" וכו'. ולאחר מכן, "ואת הבנים תקח לך" — אלו התורה והמצוות, כדי שהגילוי יהיה למטה כפי שהוא למעלה.

ולכן נאמר במ"ת [במתן תורה] כי תרכב על סוסיך שהמצות נתלבשו בדברים גשמיים שמק"נ [שמקליפת נוגה] כמ"ל [כמה שכתוב לעיל] ובהם צ"ל הבירור. ולכן זהו ע"י סוס המוליך מלמעלה למטה ועי"ז אח"כ העלייה מלמטה למעלה

לכן נאמר על מתן תורה: "כי תרכב על סוסיך", שכן המצוות התלבשו בדברים גשמיים שמקורם בקליפת נוגה, כפי שנכתב לעיל, ובהם צריך להתקיים הבירור. לכן הדבר נעשה באמצעות ה"סוס" המוליך מלמעלה למטה, ועל ידי כך באה לאחר מכן העלייה מלמטה למעלה.

(ועד"ז היא ספה"ע [ספירת העומר] קודם חג השבועות מ"ת [מתן תורה] שהוא בירור בכדי שע"ז יוכל להיות המשכת אלקות בדברים גשמיים כמ"ש במ"א וספרתם לכם כו'. ובירור נה"ב [נפש הבהמית] ע"י מקיפים דאימא כנ"ל. וזהו ענין והאם רובצת כו'.

(וכך גם ספירת העומר שלפני חג השבועות, זמן מתן תורה, היא בירור, כדי שעל ידה תוכל להימשך אלקות בדברים גשמיים, כפי שמוסבר במקום אחר על "וספרתם לכם" וכו'. בירור הנפש הבהמית נעשה באמצעות המקיפים של אמא, כפי שזכר לעיל. וזהו ענין "והאם רובצת" וכו').

ועמ"ש ע"פ מקושש עצים בענין ועל יובל ישלח שרשיו שיש בחי' יובל בחול"ם ויש במלאפ"ם והוא ג"כ בחי' מלמעלה למטה ומלמטה למעלה. והיינו ג"כ ב' בחינות הנ"ל שבכינה כי בינה נק' יובלא דרור כו').

ועיינו במה שנכתב על הפסוק העוסק במקושש העצים, בענין "ועל יובל ישלח שרשיו": יש בחינת יובל בחולם, ויש [יובל] במלאפום, וגם זהו ענין של מלמעלה למטה ומלמטה למעלה. אלו הן גם שתי הבחינות האמורות לעיל שבכינה, שהרי בינה נקראת "יובלא דרור" וכו').

וכן בפורים נאמר לבוש מלכות כו' וסוס אשר רכב כו' לבוש מלכות היינו הלושים הנעשים ממעשי המצות שהן מבירורי נוגה כנ"ל והוא ע"י וסוס אשר רכב כו'

וכך גם בפורים נאמר "לבוש מלכות" וכו', "וסוס אשר רכב" וכו'. "לבוש מלכות" הם הלושים הנעשים ממעשי המצוות, שמקורם בבירורי נוגה, כפי שזכר לעיל; והדבר נעשה באמצעות "וסוס אשר רכב" וכו'.

(גם אשר לבש בו המלך הוא כענין החשמל דבינה המלביש לזו"נ [לזעיר אנפין ונוקבא] מצדדיהן והנה למטה נעשה מנעל תחת רגליהן וכעין זה הוא בחי' וסוס כו'.

(גם "אשר לבש בו המלך" הוא בדומה לחשמל של בינה, המלביש את ז"א ונוקבא מצדם; ולמטה הוא נעשה לנעל מתחת לרגליהם. וכעין זה היא גם בחינת "וסוס" וכו').

ועמ"ש במ"א ההפרש בין סוס לכרוב שהן ב' מיני אותיות מסוכ"ע וממכ"ע [וממלא כל עלמין] ויובן עם הני"ל דסוס אותיות והמשכות דבינה להקיף גם על דבר השנאוי. והוא בחי' אותיות והמשכות דמקיפים בחינת סוכ"ע. וכרוב אותיות דממכ"ע [דממלא כל עלמין] המשכת המדות כו'.

ועיינו במה שנכתב במקום אחר על ההבדל בין סוס לכרוב, שהם שני סוגי אותיות: מצד סוכב כל עלמין ומצד ממלא כל עלמין. הדברים יובנו לפי הנאמר לעיל: ה"סוס" הוא האותיות וההמשכות של בינה, הממשיכות מקיף אפילו על דבר שנא; זו בחינת האותיות וההמשכות של המקיפים, בחינת סוכב כל עלמין. וה"כרוב" הוא אותיות ממלא כל עלמין, המשכת המדות וכו'.

גם להבין עוד איך הבירור דוקא ע"י בחי' וסוס אשר רכב יובן עם מ"ש ע"פ את קרבני איך הטעם שהתשובה אינה מועלת רק בעוה"ז משום דדוקא בעוה"ז מאיר ומתגלה בחי' סוכ"ע שבו

כדי להבין גם כיצד הבירור נעשה דווקא באמצעות הבחינה של "והסוס אשר רכב עליו", יש להבין זאת על פי מה שנכתב על הפסוק "את קרבני", בעניין הטעם שתשובה מועילה רק בעולם הזה: משום שדווקא בעולם הזה מאיר ומתגלה סוכב כל עלמין, שבו

ועל ידו דוקא כח הבירור להיות אתהפכא כו' והמשכה וגילוי זה מבחי' סוכ"ע ע"י בחי' וסוס כו' ועי' עוד מ"ש ע"פ לסוסתי מענין אותיות דוכרן ונוקבן ולכן בבינה הוא שם הוי"ה בניקוד אלהים שהוא נגד ב' בחי' הני"ל):

ודווקא באמצעותו יש כוח לכרר ולהפוך את הרע לטוב, וכו'; והמשכה וגילוי אלה מבחינת סוכב כל עלמין נעשים באמצעות הבחינה של "והסוס", וכו'. ועיינו גם במה שנכתב על הפסוק "לסוסתי" בעניין אותיות זכריות ונקביות; ולכן בבינה יש שם הוי' בניקוד אלקים, כנגד שתי הבחינות שהוזכרו לעיל.)

20 וזהו ענין וקבל היהודים את אשר החלו לעשות כי במ"ת [במתן תורה] רק החלו לעשות. דכבר מבואר למעלה בענין נעשה ונשמע שהעיקר הוא ע"י נעשה שהיא בחי' תקון ובירור הכלים ועי"ז אח"כ ונשמע גילוי האור כו'.

וזהו פירוש "וקיבל היהודים את אשר החלו לעשות": במתן תורה הם רק החלו לעשות. הרי כבר הוסבר לעיל, בעניין "נעשה ונשמע", שעיקר העניין הוא באמצעות "נעשה", שהיא בחינת תיקון ובירור הכלים, ועל ידי כך בא לאחר מכן "ונשמע" — גילוי האור וכו'.

21 ובמ"ת [ובמתן תורה] היה רק התחלת תקון הכלים והמשכת האור כענין מעט מעט אגרשנו. וכמו שאנו רואים שלא היו שלימות עדיין בישראל וכל ימי השופטים עליות וירידות וגם אח"כ.

במתן תורה החלו בלבד תיקון הכלים והמשכת האור, בדומה ל"מעט מעט אגרשנו". כפי שאנו רואים, עדיין לא הייתה שלמות בישראל, וכל ימי השופטים היו רצופים עליות וירידות, וכך גם לאחר מכן.

אבל בימי המן וקבל היהודים קבלה גמורה ע"י הבטול הגדול ע"י מסירת נפש נזדככו הכלים בתכלית עד שנמשך האור לתוכן להיות וקבל כו'.

אבל בימי המן, ב"וקיבל היהודים", הייתה קבלה שלמה: באמצעות הביטול הגדול, במסירות נפש, הכלים נזדככו לגמרי, עד שהאור נמשך לתוכם, והתקיים "וקיבל" וגו'.

ולכן נאמר וקבל לשון יחיד. כי הנה במ"ת [במתן תורה] נאמר ויחן שם ישראל לשון יחיד כאלו הם כולם כאיש אחד.

לכן נאמר "וקיבל" בלשון יחיד. שכן במתן תורה נאמר "ויחן שם ישראל" בלשון יחיד, כאילו כולם היו כאיש אחד.

22 ועי"ז זכו למתן תורה כמאמר ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך שהוא אור קבלת התורה כמו שמפרש כי באור פניך נתת לנו תורת חיים.

ובזכות זה זכו למתן תורה, כפי שנאמר: "ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך" — זהו האור של קבלת התורה, כפי שמבארים: "כי באור פניך נתת לנו תורת חיים".

שגילוי זה הוא כשכולנו כאחד דוקא כי אין התלבשות וגילוי אור א"ס ב"ה שהוא אחד האמת אלא במקום האחדות וההתכללות

גילוי זה הוא דוקא כאשר כולנו כאחד, שכן אור אין סוף, ברוך הוא, שהוא האחד האמיתי, אינו מתלבש ומתגלה אלא במקום של אחדות והתכללות;

ולכן בפורים שאז היה הגמר שקבלו מה שהחלו במ"ת [במתן תורה] לכך נאמר וקבל לשון יחיד כאלו הם איש אחד. אך איך יהיה בחי' זו.

ולכן בפורים, שבו הושלמה קבלת מה שהחלו במתן תורה, נאמר "וקיבל" בלשון יחיד, כאילו היו איש אחד. אך כיצד יכולה בחינה זו להתהוות?

23 והענין דהנה ענין התחלקות המדרגות זהו רק מהחכמה למטה כמ"ש נודע בשערים בעלה לכל חד לפום מה דמשער בלביה דהיינו כל אחד לפי השגתו.

הביאור הוא שחלוקת המדרגות קיימת רק מחכמה ולמטה, כפי שנאמר: "נודע בשערים בעלה" — "לכל אחד לפי מה שהוא משער בלבו"; כלומר, כל אחד לפי מידת הכנתו.

והיינו במדות שנמשכים ונולדים מהשכל א"כ כשאין דעותיהם שוות גם המדות אינם שוות.

הדברים אמורים במדות, שנמשכות ונולדות מן השכל; לכן, כאשר הדעות אינן שוות, גם המדות אינן שוות.

24 וכמו תלמידי שמאי והלל שנתרבו הדעות והתחלקות זה פוסל וזה מכשיר מחמת שינוי הדעות אף ששמאי והלל לא נחלקו רק בג' דברים

בדומה לתלמידיהם של שמאי והלל, שבקרבם התרבו הדעות והמחלוקות: זה פסל וזה הכשיר, בעקבות חילוקי הדעות; אף ששמאי והלל עצמם נחלקו בשלושה דברים בלבד,

אבל תלמידיהם נחלקו הרבה זה תופס השכל ששמע מרבו כך וזה כך. ועד"ז בהעבודה מצד השכל המושג נמשך התחלקות המדרגות.

תלמידיהם נחלקו בדברים רבים: כל אחד תפס את ההיגיון ששמע מרבו באופן אחר. וכך גם בעבודת ה': כאשר היא נובעת מן השכל המושג, נוצרת חלוקה למדרגות.

אבל בחיי רעותא דלבא שהוא הרצון שלמעלה מהשגת השכל לגמרי והיינו ענין המס"נ [המסירות נפש] שהיה בימי הגזירה דהמן שנתדבקו בו ית' בבחינת רצון פשוט שלמעלה מהשכל והשגה אבל בחינת רצון הלב (רעוא דליבא), שהוא רצון הנעלה לחלוטין מן ההכנה השכלית, היא עניין מסירות הנפש שהייתה בימי גזירתו של המן: אז דבקו בו יתברך ברצון פשוט, הנעלה מן השכל וההכנה.

הנה בבחי' זו כולם משתווים בו יחד כאלו אינו אלא רצון אחד מכולם יחד כאיש אחד

בבחינה זו כולם שווים יחד, כאילו יש בכולם יחד רצון אחד בלבד, כאיש אחד.

(ועמ"ש ע"פ מים רבים כו' פרשה תולדות) כי בלמעלה מהחכמה אין שייך שום התחלקות כלל. ולכן נאמר וקבל לשון יחיד.

(וראו מה שנכתב על הפסוק "מים רבים" וכו', בפרשת תולדות), כי למעלה מחכמה לא שייכת כלל שום חלוקה. לכן נאמר "וקיבל" בלשון יחיד.

והיינו שע"י בחי' בטול זה ורעותא דלכא הוא שזכו לגלוי אור א"ס ב"ה דכתיב בו כי לא יראני האדם שאינו נתפס בשום שכל אלא רק ברעותא דלכא.

כלומר, בזכות בחינת הביטול הזו ורצון הלב זכו לגילוי אור אין סוף ברוך הוא, שעליו נאמר: "האדם לא יראה אותי", שכן שום שכל אינו יכול לתפוס אותו, אלא רק רצון הלב.

25 וזהו וקבל היהודים דוקא שבחי' הודאה היא לבחי' שלמעלה מהשכל שאינו נתפס בשכל רק ע"י הודאה כו'.

וזו הסיבה שנאמר דווקא "וקיבל היהודים": ההודאה קשורה לבחינה שלמעלה מן השכל, שאינה נתפסת בשכל אלא באמצעות הודאה וכו'.

וכמאמר לך טוב להודות ולשמך נאה לזמר כי הזמר היא התפעלות המדות מחמת ההשגה כענין בעלי השיר יוצאין בשיר.

וכפי שנאמר: "לך טוב להודות ולשמך נאה לזמר", שכן הזמר הוא התעוררות המדות בעקבות ההשגה, בדומה לנאמר: "בעלי השיר יוצאין בשיר".

וזה שייך לשמך בחי' שם והארה אבל לך טוב להודות כי לית מחשבה תפיסא ביה כלל כנ"ל. וזה שייך ל"שמך" — לבחינת שם והארה; אבל "לך טוב להודות", שכן אין מחשבה תופסת בו כלל, כפי שהוזכר לעיל.

26 והנה אח"כ כתיב קימו וקבלו היהודים ושם יש קרי וכתוב וקבל וקרי וקבלו. כי הנה בשעת הגזרה שהיה המס"נ [המסירות נפש] בגלוי היה וקבל לשון יחיד.

והנה, לאחר מכן נאמר: "קיימו וקיבלו היהודים", ושם יש קרי וכתוב: כתיב כתוב "וקיבל", ובקרי קוראים "וקיבלו". שכן בשעת הגזרה, כאשר מסירות הנפש הייתה בגלוי, נאמר "וקיבל" בלשון יחיד.

אבל אח"כ כשעבר הזמן ולא היה המס"נ [המסירות נפש] בגלוי נאמר הקרי וקבלו שמקבל כל אחד לפי השגתו ולפי הכלים שמכין כך הוא ממשיך ולפי ערך זכוך הכלים כו'.

אבל לאחר מכן, כשחלפה התקופה ומסירות הנפש כבר לא הייתה בגלוי, קוראים "וקיבלו": כל אחד מקבל לפי השגתו, ולפי הכלים שהוא מכין כך הוא ממשיך, ובהתאם למידת זיכוך הכלים וכו'.

27 ומ"מ הכתיב וקבל. שהרי מ"מ בכל אי יש מסי"נ [מסירות נפש] ורעותא דלבא בכח עכ"פ [על כל פנים] רק

שהוא בהעלם אשר מצד בחי' זו אין שום התחלקות מדרגות כלל.

ואף על פי כן, הכתיב הוא "וקיבל". שהרי בכל אחד יש מסירות נפש ורצון הלב, לפחות בכוח, אלא שהם בהעלם; ומצד בחינה זו אין כלל חלוקה למדרגות.

וזהו ענין קרי וכתוב כי הקרי שקורין זהו הגלוי בקול ודבור. והכתיב הוא אע"פ [אף על פי] שאינו בגלוי

מ"מ ישנו בו בכח עכ"פ [על כל פנים] ובבחי' זו נאמר קימו וקבל היהודים עליהם ועל זרעם כו':

וזהו עניינם של קרי וכתוב: הקרי, שקוראים, הוא הדבר הגלוי בקול ובדיבור; והכתיב הוא דבר שאף שאינו גלוי, בכל זאת נמצא בו לפחות בכוח. ועל בחינה זו נאמר: "קיימו וקיבלו היהודים עליהם ועל זרעם" וכו'.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/torah-ohr/megillas-esther/11

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק